

РЕЦЕНЗИЯ

на научните трудове и учебната дейност на

доц. д-р Галина Николова Шамонина,

представени за участие в конкурса за заемане на академична длъжност

"професор"

в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език (Иновационни технологии в обучението по чужд език), обявен в ДВ бр. 8 от 28.01.2014 г.за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Рецензент: доц. д-р Надя Петрова Чернева – ПУ „Паисий Хилендарски“,
профессионално направление 2.1. Филология
(Славянски езици – Руски език. Лингвокултурология)

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурса, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър“ (ДВ бр. 8 от 28.01.2014) и на интернет-страницата на университета за нуждите на ДЧЕО. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: доц. д-р Галина Николова Шамонина.

За участие в конкурса кандидатът е представил списък от общо 35 заглавия, в т.ч. 3 монографии, 1 студия, 4 учебници и учебни пособия, 27 публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми (14 научни статии и 13 доклада). Представеният от доц. д-р Галина Николова Шамонина комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Представени са (във вид на служебни бележки) документи за дейността на доц. д-р Галина Шамонина като специалист-експерт по руски език, съставител и редактор на сборници с материали от национални и международни форуми, рецензент и научен консултант на проекти, обучител на учители по руски език и член на редколегията на списание „Чуждоезиково обучение“ (общ брой участия 18, от които 13 през периода 2009-2014 и 15 в международни форуми) (Вж. Служебна бележка – от МОН и Служебна бележка от НИОН „Азбуки“).

Приемам за рецензиране всички научни трудове, както и тези, които са извън дисертацията и се отчитат при крайната оценка (учебни помагала и научно-изследователски проекти). Представената документация е прецизно подредена, комплектувана, разпратена в срок и отговаря на професионалното направление и областта на обявения конкурс.

2. Данни за кандидата

Доц. д-р Галина Шамонина е завършила специалност „Руска филология“ и се дипломира като магистър в Кубанския държавен университет в Краснодар, Русия. От 2001 година е и бакалавър по английска филология на ВТУ „СВ. Св. Кирил и Методий“. През периода 2001-2004 година е докторант към катедра „Методика, педагогика и психология“ на Държавния институт по руски език „А. С. Пушкин“ в Москва, Русия, където защитава дисертационен труд на тема: „Лингводидактически основи на корективен курс по руски език като втори или трети чужд език в нефилологически вузове в България“ – паралелно изследване с първи чужд език – английски по специалност 13.00.02 (Руски език като чужд) с научен ръководител проф. д. пед. н. А. Н. Щукин. От 2004 г. е доктор по педагогика. От 2007 г. е доцент на ВСУ „Черниоризец Храбър“, а две години по-късно е избрана за доцент по *Методика на обучението по руски език* със свидетелство на ВАК №26069.

От 1986 до 1990 г. е учител в СОУ „Вела Благоева“ във Варна, след което след успешно издържан конкурс става последователно преподавател, старши преподавател и ръководител на катедра „Общообразователна подготовка“ на Института по химическа промишленост и машиностроение към Техническия университет – Варна; старши преподавател и и.д. ръководител на катедра „Чужди езици“, а впоследствие старши преподавател в Департамент „Чуждоезиково обучение“ на Техническия университет - Варна. От 2005 г. досега е директор на Департамента по чуждоезиково обучение на ВСУ „Черниоризец Храбър“. От 2009 г. и досега оглавява и Русия център на ВСУ.

Доц. д-р Галина Шамонина притежава изключителен професионален опит, които не спира до обогатява. За периода 2009 - 2013 г. има осъществени 14 специализации и участва в различни форми за повишаване на квалификацията. Реализирала е 5 академични мобилности, в рамките на които е чела лекции в пет университета в Италия, Литва, Швеция, Шотландия, Дания.

Разностраницата преподавателска и научна дейност на доц. д-р Галина Шамонина е предопределена от рядкото съчетание на професионални компетенции и квалификация в областта на двата най-разпространени в академичната комуникация и типични за българската

образователна практика езици – руски и английски, което я прави предпочтитан лектор не само за Варненския свободен университет. От 2009 г. чете специализирани лекционни курсове в различни бакалавърски и магистърски програми. През 2013 г. е гост-лектор в Пловдивския университет с лекционен курс по *Методика на обучението по руски език като чужд*.

Желан и канен лектор в различни национални и международни форуми, свързани с повишаване на квалификацията на учители и университетски преподаватели по чужд език – лекционни курсове, методически семинари-практикуми, майсторски класове.

Автор е на 4 монографии, 1 студия и над 90 публикации в страната и в чужбина в областта на иновационните технологии в обучението по чужд език; методиката на обучението по език (руски и английски), лингводидактическите аспекти на академичната комуникация.

Има 8 учебника и учебни пособия (хартиени, електронни; за аудиторна, дистанционна и самостоятелна работа, четири от които след хабилитацията).

Рецензент и научен редактор е на 24 учебни пособия, научни статии и сборници, в 5 от които е автор на предговорите към изданията.

Съставител е на 5 сборника с материали от научни форуми и 2 сборника със студентски разработки.

Само за периода 2009-2014 г. участва в 13 международни и национални научно-образователни проекти (Вж. Приложен списък); организатор и ръководител е на 5 Международни летни квалификационни школи „Съвременни педагогически технологии в обучението по руски език като чужд“, на 12 научно-методически семинари и 5 кръгли маси в областта на обучението по руски език.

Член е на редколегиите на научното списание „Чуждоезиково обучение“ – издание на МОН на РБ, на електронното научно списание e-Journal на ВСУ „Черноризец Храбър“. Член е на Академическия борд, Академическия, Научния и Стопански съвети на Варненския свободен университет.

Била е член на три научни журита на СУ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език и е автор на две становища за автореферати на дисертационни трудове, защитени в Русия.

Оценка за безспорния професионален (преподавателски, научен и административен) опит на доц. д-р Галина Шамонина са получените 9 високи награди: Златен нагръден знак от Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“, национална награда „Златна муз“ за високи творчески постижения и принос в развитието на българо-руските културни връзки, 7 дипломи и грамоти за голям личен принос и дългогодишна плодотворна работа за изучаването, преподаването и популяризирането на руския език и укрепването на културните и образователни връзки между народите на Русия и България.

3. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

Свидетел съм на професионалното и научно израстване на доц. д-р Галина Шамонина почти от началото на академичната ѝ биография. Преподавател и учен със сериозен авторитет в научните среди у нас и в чужбина, тя е сред редките примери за логична, последователна, богата и безспорно успешна академична кариера.

Представената от доц. д-р Галина Николова Шамонина научна продукция напълно отговаря на тематиката на конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в направление 1.3. Педагогика на обучението по руски език (Иновационни технологии в обучението по чужд език). Качеството и приносите на научните ѝ трудове са безспорни.

Кандидатът в конкурса е представила значителен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани за придобиване на научното звание „доцент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и сборници, издадени от авторитетни научни издателства. Особена ценност на теоретичните разработки на доц. д-р Галина Николова Шамонина придава тяхната практическа приложимост и ориентация към широк профил специалисти.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Оценявам високо опита и изключителната активност на кандидата като лектор, ръководител на упражнения, семинари, организатор на извънаудиторни занимания в практическа среда, консултант и ръководител на дипломанти и докторанти.

От 2009 до 2014 г. доц. д-р Шамонина е разработила 11 лекционни курса, от които 7 учебни програми в бакалавърски програми и 4 в магистърски, сред които: *Русский язык повседневного общения; Русский язык для специальных целей; Русский язык для студентов-международников; Русский язык для экономистов; Русский Экзамен – Туризм;*

Английски език (специализиран); Лекционен курс по методика на обучението по руски език „Проектна технология” за студенти-русисти (гост-лектор)(Вж. Справка за дейност).

Палитрата от лекционни курсове и семинари се провежда по класически образец – с използване на авторски учебни пособия „Здравствуй, Россия!”(2008, 2013) и електронни сборници (*Современные педагогические технологии в обучении русскому языку как иностранному*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър” Университетско издателство, 2012, 798 с.; *Здравей, Проект!* Сборник студентски езикови проекти. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър” Университетско издателство, 2012, 886 с.); разработени са варианти за обучение с електронна дъска и мултимедия в интерактивна образователна среда.

В рамките на квалификационната и консултационна дейност доц. д-р Галина Шамонина е реализирала 2 майсторски класа, 4 методически семинара, 7 кръгли маси, лекционен курс и конкурс за учители по чужд език - общо 15 форума за различни целеви аудитории (5 за учители-русисти, 4 за преподаватели по чужд език от ДЧЕО, 5 международни кръгли маси за български и чуждестранни студенти-русисти) в няколко тематични направления, съответстващи на научните ѝ интереси и изследвания: 1) добри практики в преподаването на руски език като чужд в България; 2) проектната технология в практиката на преподаване на чужд език; 3) новости в методиката на обучението по руски език; 4) интерактивни технологии в обучението по чужд език.

Високо е равнището на създадените от доц. Шамонина учебници и учебно-методически помагала и разработки, чийто приносен характер е както в приложението на теоретичните дидактико-методически постановки и съвременните концепции за преподаването и ученето на чужди езици, както и в творческия подход на автора към разработване на учебното съдържание. Тя е автор на 2 дистанционни курса (Дистанционен курс *Русский язык для международников*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, 2014; Дистанционен курс *The Spirit of Bulgaria. Английски език за студенти от специалности „Бизнес администрация в туризма” и „Туризъм”*, Варна: ВСУ „Черноризец Храбър”, 2014); на 2 електронни издания (по *Лингвостранознание на Русия и Учебни онлайн материали по проект за развитие на компетенциите на преподавателите по специализиран чужд език в условията на междукультурно обучение*) (общо 4, от които 2 в съавторство); съставител и научен редактор е на 2 сборника с характер на учебни помагала (*Прозорци към света. Сборник студентски есета*. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър” Университетско издателство, 2012, 183 с. и *Здравей, Проект!* Сборник студентски езикови проекти. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър” Университетско издателство, 2012, 886 с.).

В направление научно-изследователски и художествено-творчески проекти доц. д-р Шамонина организира участието на студенти на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” в превърналата се в традиционна и международна Лятна квалификационна школа (5 издания); в Научно-практическия семинар по превод на Пловдивския университет; в срещи,

публични лекции и майсторски класове на водещи руски дипломати, политици и учени (5 за периода 2009-2013) и в ежегодни тематични университетски, национални и международни конкурси за написване на есе, изготвяне на презентации, изложби, в литературни четения, (7 за същия период); рецензира и редактира студентски материали за сайта на фонд „Руский мир“, и за публикуване в научни сборници; популяризира постиженията на студентите на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ в медиите.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научната продукция, която доц. д-р Шамонина представя за участие в конкурса, отразява нейните интереси и е резултат от дългогодишни авторови изследвания в областта на теорията и практиката на чуждоезиковото обучение и, в частност, методиката на обучението по руски език като чужд. Научните й трудове са ярка демонстрация на завидни езикови и научни компетентности, целенасочени научни интереси, интуиция и нюх към актуална за съвременната образователна парадигма проблематика, модерно мислене и оригинални научни концепции и идеи, отличаващи се с богатство на съдържанието и прецизност на изпълнението.

Приносният характер на депозираните за рецензиране трудове може да се обобщи в три изследователски области: инновационни технологии в обучението по чужд език, лингводидактически аспекти на академичната комуникация и методика на обучението по руски език. Теоретическите разработки на кандидата са сполучливо обвързани с практическото им приложение в учебния процес.

Проблемното поле „Иновационни технологии в обучението по чужд език“ е представено в 18 научни разработки. Предложена е оригинална систематизация на съществуващите теоретични идеи и концепции; подчертана е лингводидактичната необходимост от иновации в контекста на професионално-ориентирано чуждоезиково обучение; създаден е работещ теоретичен модел за разработване и внедряване на инновационни технологии в областта на обучението по руски език като чужд; защитена е тезата за активно използване на съвременните технологии като основа за креативно обучение по чужд език; обоснован е дидактическият потенциал на инновационните технологии като единство от подход, дизайн и процедури; за първи път са разработени две инновационни технологии - *етнокултурната и електронното портфолио*, от гледна точка на използването им в съвременното обучение по руски език като чужд; разработени и подгответи за апробация са две съвременни учебни пособия, базирани на нов модел за дистанционно обучение по специализиран чужд език (руски и английски) с използване на съвременни информационни и комуникационни технологии, осигуряващи интерактивни ресурси за самостоятелна работа на студентите и възможности за системен контрол и самоконтрол на придобитите знания и комуникативни умения.

Развитието на иновационните технологии в обучението по чужд език като стратегическа задача за съвременната лингводидактика е представено в две монографии („Современные технологии как основа креативного обучения иностранным языкам”, 2014; “Инновации в обучении русскому языку как иностранному”, 2013), с които се конструира работещ теоретичен модел за анализиране и оценяване на съществуващи практики, разработване и внедряване на иновационни технологии в областта на професионално-ориентираното обучение по чужд език.

В монографията „Современные технологии как основа креативного обучения иностранным языкам” (2014) (№ 1 от списъка с представените за участие в конкурса публикации) се изследват съвременните технологии като основа за креативно обучение по чужд език на студенти от нефилологически профил, което с развитието на многоезична, поликултурна и открита информационно-коммуникационна среда, с успех би могло да се приложи и при обучението на специалисти филолози. Аргументирана е необходимостта от въвеждане на иновационни форми на езиково обучение, описани са възможностите на съвременните информационни и комуникационни технологии за оптимизирането на обучението по руски и английски като чужди езици. Специално внимание се отделя на дистанционното обучение по чужд език като стратегическа задача пред българското висше образование. Предложените теоретични обобщения и практически решения дават възможност за информиран избор на подходяща технология за определен етап от обучението. Използването на информационните технологии е аргументирано с личностно и дейностноориентираното обучение по чужд език.

Първата глава е посветена на съществуващите подходи към изучаването на чужди езици и анализа на технологичния подход като основа на съвременната образователна парадигма. Обоснована е необходимостта от използване на нови технологии в чуждоезиковото обучение и превръщането му в процес на сътрудничество, сътворчество и съпреживяване.

Във втора глава авторът систематизира натрупания опит в използването на съвременните информационни технологии в обучението по чужд език, прави преглед на съществуващите мултимедийни курсове и приложението на електронните справочно-информационни дидактични ресурси в обучението по руски език.

Трета глава разглежда дистанционното обучение по чужд език като лингводидактичен проблем, неговите модели и принципи. Определени са особеностите на дистанционното обучение в сравнение с традиционното с акцент върху специфичните принципи на организацията му – откритост, асинхронност, нелинейност, интерактивност, позволяващи индивидуализирането и диференцирането на процеса на обучение. Методически конструиран е дистанционен професионално ориентиран курс по руски език като чужд. Авторът защитава тезата за трансформиране на чуждия език от пасивен учебен предмет в активен инструмент за чуждоезикова комуникация и самостоятелна познавателна дейност.

В монографията „*Иновации в обучении русскому языку как иностранному*“ (2013) (№ 2 от списъка с представените за участие в конкурса публикации), написан в съавторство с проф. д. пед. н. Л. Московкин се изследват новите подходи, методи и технологии на обучение, осигуряващи висока ефективност и интензифициране на учебния процес в обучението по руски език като чужд, акцентира се върху развиващото, културосъобразното, личностно ориентираното обучение.

Авторовият принос на доц. д-р Г. Шамонина е в разработката на глави 5, 6, 7 и заключението, в които *етнокултурна технология и технологията „електронно портфолио“* се анализират за първи път от гледна точка на използването им в съвременното обучение по руски език като чужд. Приносен елемент е разглеждането им като технологии за развитие на речевите умения с акцент върху възможностите за овладяване на езика в процеса на изпълняване на някаква продуктивна самостоятелна творческа дейност в обучението. Модел за приложение на разработените от автора иновации е практическата разработка на учебно занятие.

Представените в описаните по-горе две монографии проблеми са предмет на анализ и в редица други научни трудове (№ 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 18, 22, 23, 28, 30 от списъка с представените за участие в конкурса публикации), в които се разглеждат отделни аспекти на иновационните технологии в обучението по чужд език. Приносът на публикациите се състои в изясняването на същността на проектната технология в професионално-ориентираното обучение по руски език като чужд и нейното предимство като творческа технология, насърчаваща работата в екип, самостоятелното и отговорно учене, и осъществяваща между предметни връзки. Развитието на автономността на обучаваните и на творческите им способности в процеса на обучение по чужд език е разгледано през призмата на личностно и дейностноориентираните технологии на обучение.

На лингводидактичните аспекти на академичната комуникация са посветени 4 научни труда, сред които се откроява монографията „*Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация*“ (2013) (№ 3 от списъка с представените за участие в конкурса публикации), в която за първи път в българската научна литература са обобщени съществуващите университетски практики на академичен диалог в три лингвокултурни модела - български, английски и руски. Доц. д-р Галина Шамонина е разработила теоретичната рамка на изследването за създаване на модел за билингвална академична комуникация и реализация на съответните конкретни практически аспекти. Изследването е принос към разработването на теоретичния модел за съвременна дву- и триезична академична комуникация.

Съществено предимство на съдържанието и организацията на материалите в монографията е синтезът на знанията за чуждия език, научния стил и спецификата на реторическите монологични и диалогични жанрове. Систематизирани са специфичните за отделните езици

изразни средства с анализ на особеностите в употребата им при формалното и неформално научно общуване в различни академични жанрове.

Монографията съдържа седем раздела, в които през призмата на чуждоезиковото общуване последователно са анализирани основните комуникационни жанрове на академичната практика, характеризиращи *началния етап в осъществяването на академични контакти*; *научната конференция* като откриване, заседания и закриване; *научната дискусия* с акценти върху водене на дискусията, въпроси, молба за допълнителни пояснения, отговори на въпроси, съгласие, съмнение, несъгласие, коментар, препоръки и благодарност; *научният труд*, разгледан в утвърдените в практиката реторически видове – дисертационен труд, монография, автореферат на дисертационно изследване, научна статия, научен доклад, академична лекция, магистърска теза с основните компоненти на тяхната структура – увод, изложение и заключение; *електронната презентация*. В десет рубрики на български, английски и руски език в *Тематичния речник* е представена най-необходимата специфична лексика, свързана с провеждането на научни форуми; с легитимирането на научни учреждения; академичен състав; степени; административен персонал в областта на висшето образование. В монографията са включени *приложения* с образци с изключителна практическа стойност както за утвърдени, така и за начинаещи изследователи (покана за конференция; заявка за участие; резюме; списък на съкращенията; таблица на средствата за организация на свързан текст и полезни съвети в помощ на преводача).

Вътрешната конструкция на разделите съдържа: кратко описание на конкретната цел, към която е насочен разделът; специфика на реторическия жанр; инструкции за подготовка на участието в чуждоезикова академична комуникация; ключови фрази, обособени в синхронни схеми на български, английски и руски език; приложения от образци на английски и руски език. Детайлно съставените характеристики насочват вниманието както към съдържателни, специфични за чуждия език особености, така и към стандартни технически изисквания.

В студията Шамонина Г., Костова Б. *Комуникативни стратегии за научна дискусия* (2014) (№ 4 от списъка с представените за участие в конкурса публикации) е представено едно съвременно разбиране за научната дискусия като понятие и структура. Разширени и допълнени са изследванията за характера на *научната дискусия* от гледна точка на реториката, теорията на комуникацията и лингвистичната прагматика. Изследването представя един възможен модел за практическо приложение на комуникативните стратегии за участие в научна дискусия, включващ аргументация и реторични похвати, спазване на диалогичните максими и принципа на сътрудничеството, правилното формулиране и целенасочено задаване на въпроси, който може да се развива, усъвършенства и обогатява.

Изведени са най-характерните за научната дискусия видове въпроси в зависимост от комуникативните им цели.

Статиите № 7 и 19 от списъка с представените за участие в конкурса публикации разглеждат отделни аспекти на посочената проблематика с акцент върху практическото приложение на разработения модел.

Във фокуса на авторовия интерес са и проблемите на *дидактиката и методиката на многоезичието* (статии № 15, 17, 24 от списъка с представените за участие в конкурса публикации) и *междукултурната компетентност*, в които е защитена тезата за общата езикова способност, езиковия опит и стратегиите за учене на първия чужд, влияещи върху изучаването на следващи езици и са откроени възможностите за приложение на езиковия репертоар на студентите, откроени са стратегиите за учене при изграждане на многоезичието с привличане на примери за практическото приложение от създадено двуезично пособие по специализиран първи и втори чужд език в областта на международните отношения и дипломацията; разработени са учебни материали за онлайн обучение по междукултурна комуникация; предложени са разработки с акцент върху изграждане на мотивирана, автономна, творческа и толерантна личност; направен е експертен анализ на ефективността на разработените учебни материали във висши училища в България, Литва, Дания, Швеция и Шотландия; обоснована е *стратегическата необходимост от въвеждането на новаторската европейска практика за образователен одит* в обучението по чужд език във висшите училища, предложени са дескриптори за оценка (№12 от списъка с представените за участие в конкурса публикации).

Разработването на учебници, учебни пособия и материали е неотменна част от теоретико-приложна дейност на преподавателя и изследователя в областта на методиката на чуждоезиковото обучение. В трудовете № 32, 33, 34, 35 от списъка с представените за участие в конкурса публикации са разработени приложни модели за дистанционно обучение по специализиран чужд език, обучение по странознание на Русия с проектна технология, учебни материали за онлайн обучение по междукултурна комуникация.

Списъкът на научно-приложните проекти съдържа общо 13 заглавия за периода 2009-2014 г., в 6 от които доц. д-р Шамонина е ръководител, в 4 – координатор, в 3 – партньор и участник: статистика, която доказва умението на кандидата да преведе интелектуалните си търсения на езика на изследователските и образователните проекти, резултат от което са нови лекционни курсове, справочници, учебни материали и международни професионални мрежи, в които се свързва практическата дейност в областта на интернационализацията на висшето образование в България с предизвикателствата на теоретизирането на мултилингвизма и мултикултурализма.

Доц. Д-р Шамонина е ръководител на 5 международни проекти за организиране и провеждане на квалификационна школа „Съвременни педагогически технологии в обучението по руски език като чужд“ на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ и Фонд „Русский мир“. Това е единствената в Европа методическа школа за начинаещи преподаватели-русисти на прага на тяхната професионална кариера

През 2013 – 2014 е координатор на екипа от Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ по международен проект /LDU/ № LLP-2012-LEO-MP-49 „Развитие на компетенциите на преподавателите, преподаващи специализиран чужд език в условията на междукултурно обучение“; партньор е по международен проект „Открита линия“ на Национално издателство за образование и наука „АзБуки“ и фонд „Русский мир“ – „Най-нови тенденции и практики в преподаването на руски език като чужд“; участник е в проектите на ВСУ BG051PO001-3.1.09 – „Създаване и апробиране на система за кариерно израстване на преподавателите във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ и BG051PO001-4.3.04-0012 „Нови технологии за развитие на електронни форми и дистанционно обучение във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, „Обучение на две скорости“, „Признаване или сертифициране на езикови компетентности“.

От 2012 г. е член на редколегията на научното списание „Чуждоезиково обучение“ на НИОН „АзБуки“ и на редколегията на електронното научно списание *e-Journal* на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Рецензент е и научен редактор на над 24 научни трудове с обем над 5 000 страници. Съставител е на 6 научни разработки с обем над 1 700 страници.

Приложен е списък с цитиранията, сред които искам да отбележа 5 пространни рецензии вrenomирани научни издания за публикувани монографични изследвания и учебници на доц. д-р Галина Шамонина.

Научните постижения на доц. д-р Галина Николова Шамонина намират отражение в трудовете на колеги русисти, в библиографски справочници, в научно-методически издания на МОН и др.

6. Оценка на личния принос на кандидата

Научните постижения на доц. д-р Галина Николова Шамонина са безспорни, формулираните приноси и получени резултати са нейна лична заслуга, поради което организаторите на всеки форум в областта на теорията и практиката на обучението по чужд език и методиката на обучението по руски език като чужд се радват на нейното участие, а в научните издания, осветяващи споменатата проблематика винаги има място за нейните изследвания и трудове.

7. Бележки и препоръки

Относно възможностите за използване на резултатите от научно-приложните разработки на доц. д-р Галина Шамонина препоръката ми е да бъде продължена работата върху теорията и практиката на дистанционното обучение, прототипът на което е описан в последната ѝ монография „Современные технологии как основа креативного обучения иностранным языкам” (2014). Въз основа на създадените международни контакти по многонационалните проекти, в които доц. д-р Шамонина участва, би могъл да бъде изграден международен колектив, който да участва в изследователски проекти за финансиране на тази трудоемка, но много актуална задача.

8. Лични впечатления

Доц. д-р Галина Шамонина е изградила репутацията си на уважаван и компетентен преподавател и изследовател навсякъде, където професионалният ѝ път я е отвеждал. Бих искала да отбележа специално някои от личностните качества, които доц. д-р Галина Шамонина притежава като университетски преподавател, учен, административен ръководител и представител на академичния елит на Варненския свободен университет. Нейният професионализъм, работоспособност, завидна енергия, безкрайна отданост на преподавателската и научна дейност, лична ангажираност и ентузиазъм в партньорството с чуждестранни партньори, колегиалност, сърдечност и отзивчивост към студентите, на които преподава и чиито първи научно-изследователски опити ръководи, без съмнение, са забелязани от всички, които са имали удоволствието да работят с нея.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **катогорично положителна оценка и убедено препоръчвам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере доц. д-р Галина Николова Шамонина да заеме **академичната длъжност „професор“** в професионално направление в професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по руски език (Иновационни технологии в обучението по чужд език)**.

26 май 2014 година

Пловдив

Рецензент:

(доц. д-р Надя Чернева)

